

Natuurtoets Fietsroute De Run-HTCE te Eindhoven

Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN tbv uitvoeringsprojecten

projectnummer 0476777
definitief revisie 2.0
10 juni 2022

Natuurtoets Fietsroute De Run-HTCE te Eindhoven

Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN tbv uitvoeringsprojecten

projectnummer 0476777

definitief revisie 2.0
10 juni 2022

Auteur

[Redacted]

Opdrachtgever

Gemeente Eindhoven
Stadshuisplein 1
5611 EM Eindhoven

Colofon

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
10-6-2022

beschrijving revisie 2.0
definitief

gecontroleerd

[Redacted]

vrijgave

[Redacted] k

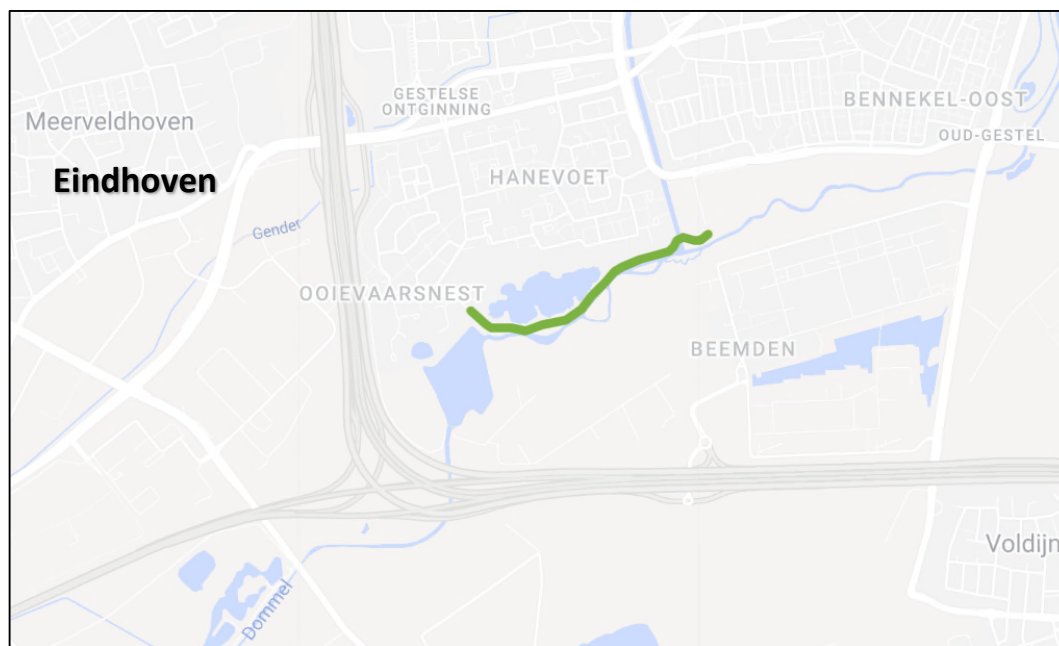

Inhoud

Natuurtoets Fietsroute De Run-HTCE te Eindhoven	2
Conclusies en advies	3
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Projectvoornemen	1
1.3 Doel en onderzoeksvragen	2
1.4 Leeswijzer	2
2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Soortbescherming	3
2.3 Gebiedsbescherming	5
2.3.1 Natura 2000	5
2.3.2 Natuurnetwerk Brabant	5
2.3.3 Groenblauwe mantel	6
2.3.4 Rust- en foerageergebied ganzen en smienten	6
2.3.5 Bescherming van houtopstanden	7
2.4 Procedure	7
3 Methodiek	8
3.1 Algemeen	8
3.2 Bureauonderzoek	8
3.3 Terreinbezoek	9
3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
4 Resultaten	10
4.1 Gebiedsbeschrijving	10
4.2 Beschermde soorten	11
4.2.1 Resultaten bureauonderzoek	11
4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	12
4.2.3 Samenvatting beschermde soorten	16
4.3 Beschermde gebieden	17
4.3.1 Natura 2000-gebieden	17
4.3.2 Natuurnetwerk Brabant	17
4.3.3 Groenblauwe mantel	18
4.3.4 Bescherming van houtopstanden	19
5 Toetsing	20
5.1 Effectbepaling project	20
5.2 Toetsing effect op beschermde soorten	20

5.2.1	Vogels	20
5.2.2	Zoogdieren	21
5.2.3	Reptielen en amfibieën	22
5.2.4	Ongewervelden	22
5.3	Effecten op beschermde gebieden	22
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	22
5.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Brabant (NNB)	23
5.3.3	Groenblauwe mantel	23

6 Bronnen 24

Globale ligging van het projectgebied (groene lijn). Bron: Mymaps.com.

Conclusies en advies

De gemeente Eindhoven is voornemens om het fietspad De Run - de High Tech Campus Eindhoven (hierna: HTCE) te verbreden ten noorden van de Dommel te Eindhoven. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

Het project kan worden uitgevoerd indien de werkzaamheden niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het projectgebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het projectgebied is geen Natura 2000-gebied aanwezig. Er komen beschermde gebieden (NNB of N2000-gebieden) voor binnen de invloedssfeer van het projectgebied. In dit geval kunnen alleen effecten als gevolg van stikstofdepositie van toepassing zijn op de betreffende Natura 2000-gebieden. Tabel 01 geeft een overzicht van de conclusies en vervolgstappen voor gebiedsbescherming.

Per 1 juli 2021 is het wetsvoorstel: "stikstofreductie en natuurverbetering" in werking getreden. In dit wetsvoorstel is een vrijstelling opgenomen voor bouwactiviteiten (**art. 2.9a**). Dit betekent dat voor projecten een ongelimiteerde vrijstelling geldt voor stikstofdepositie als gevolg van alle bouwactiviteiten tijdens de realisatiefase. Er geldt geen drempelwaarde en er hoeven ten behoeve van een natuurvergunningaanvraag (gebiedsbescherming) voor een project geen berekeningen en daarbij behorende beoordeling van de stikstofdepositie voor de realisatiefase meer plaats te vinden. Significante negatieve effecten als gevolg van een verhoogde stikstofemissie in de gebruiksfase worden niet verwacht, omdat er sprake is van fiets- en ongemotoriseerd verkeer op het fietspad.

Het projectgebied ligt tegen het NNB aan. Het verbreden van het fietspad heeft geen ruimtebeslag binnen het NNB tot gevolg.

Daarnaast vindt de geplande ontwikkeling plaats binnen de groenblauwe mantel. Er wordt geen negatief effect verwacht op het aanwezige deel van de groenblauwe mantel. De ontwikkeling zorgt voor een betere draagkracht van de recreatiedruk in het projectgebied. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNB	Groenblauwe mantel
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Ja	Ja
Effecten?	Er worden geen effecten verwacht	Nee, Er wordt geen beslag gelegd op ruimte binnen de NNB als gevolg van de verbreding.	Ja
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee	Nee	Nee, het project zal positieve bijdrage leveren aan de draagkracht van recreatie voor het gebied.

Is het project uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Ja	Ja
--	----	----	----

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het projectgebied.

- *Vogels – boomvalk, grote gele kwikstaart, ransuil, sperwer en algemene broedvogels;*
- *Zoogdieren – Vleermuizen (foeragerend in de omgeving), bever, bunzing, otter en wezel;*
- *Reptielen & amfibieën – Levendbarende hagedis en alpenwatersalamander;*
- *Dagvlinders – Grote weerschijnvlinder.*

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende project. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het project een ontheffing nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in projectgebied?	Nader onderzoek nodig?	Is er sprake van een overtreding ?	Ontheffing noodzakelijk	Vervolgstappen
Broedvogels met jaarrond beschermd nest Boomvalk Ransuil Sperwer	Mogelijk	Ja	Nog onduidelijk	-	Nader onderzoek en mogelijk mitigerende of compenserende maatregelen (afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek).
Broedvogels met jaarrond beschermd nest Grote gele kwikstaart	Mogelijk	Nee	Nee, mits buiten de broedperiode wordt gewerkt.	Nee, mits aan randvoorwaarden wordt voldaan.	Nee, mits aan randvoorwaarden wordt voldaan. (zie Paragraaf 5.2.1.)
Vleermuizen	Waarschijnlijk	Nee	Nee, mits nachtelijke verlichting voorkomen wordt.	Nee, mits aan randvoorwaarden wordt voldaan.	Nee, mits aan randvoorwaarden wordt voldaan. (zie paragraaf 5.2.2.)
Zoogdieren Bunzing Bever Otter Wezel	Nog onduidelijk	Ja	Nog onduidelijk	-	Nader onderzoek en mogelijk mitigerende of compenserende maatregelen (afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek). (zie paragraaf 5.2.3 en 5.2.4.)
Reptielen Levendbarende hagedis					
Amfibieën Alpenwatersalamander					
Dagvlinders Grote weerschijnvlinder					

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

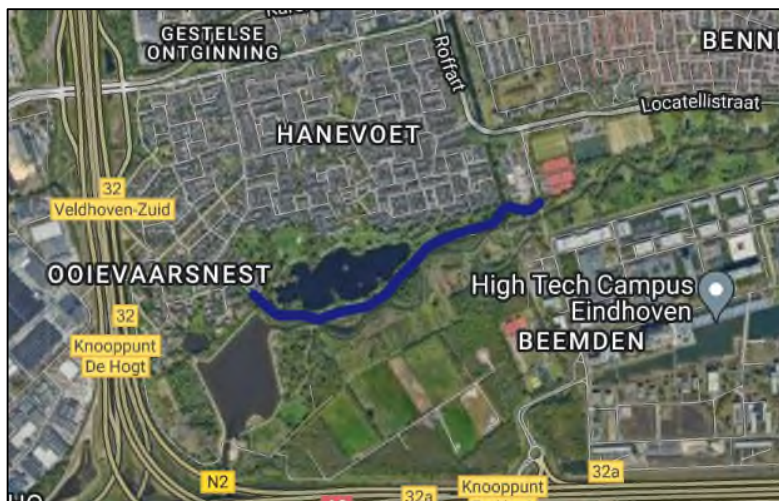
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Eindhoven is voornemens om het fietspad te verbreden ten noorden van de Dommel te Eindhoven. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven.

In Figuur 1.1 is de ligging van het projectgebied weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het projectgebied (blauw omkaderd). Bron: Mymaps.com.

1.2 Projectvoornemen

Het in het projectgebied aanwezige fietspad wordt verbreed tot een breedte van vier meter. Hiervoor worden plaatselijk groenstructuren verwijderd. De aanwezige brug wordt mogelijk aangepast.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland) en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing/vergunning noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van de voorgenomen activiteit? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Wnb een ontheffing aangevraagd te worden?
- Komen in de beïnvloedingszone van het projectgebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het projectvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het projectgebied;
- Hoofdstuk 5 toetst de activiteiten aan de natuurwetgeving en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Per paragraaf worden tevens de beleidsregels van de provincie aangeduid die specifiek voor deze provincie (en derhalve voor voorliggend voornemen) van toepassing kunnen zijn.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 5.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.5 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in artikel 3.10, bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B(1 en 2) en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.10 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie. Het voorgaande geldt echter niet indien de soorten zijn vrijgesteld door het bevoegd gezag.

Bij voorliggende toetsing is de provincie Noord-Brabant bevoegd gezag. In de provincie Noord-Brabant zijn in tegenstelling tot de landelijke vrijgestelde soorten van artikel 3.10 onderdeel A (zie Regeling Natuurbescherming, [Bijlage 13](#)), de bunzing, hermelijn en wezel niet vrijgesteld. Voor deze soorten dient bij een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 gewerkt te worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode of dient een ontheffing aangevraagd te worden. Daarnaast geldt in de provincie Noord-Brabant in tegenstelling tot de landelijke (niet-)vrijgestelde soorten, dat het wild zwijn vrijgesteld is. In de provincie geldt voor de overige landelijk vrijgestelde soorten, ook een vrijstelling. Voor deze soorten geldt enkel de zorgplicht.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Brabant

Het Natuurnetwerk Nederland (in Noord-Brabant het Natuurnetwerk Brabant genoemd) is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De Ruimtelijke Verordening (geconsolideerde versie januari 2019) van de provincie Noord-Brabant is op 25 oktober 2019 vervangen door de interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

In de Omgevingsverordening van provincie Noord-Brabant (2019) zijn regels voor het NNN opgenomen in paragraaf 3.2.3 (Artikel 3.15-3.25). Voor de natuurgebieden die behoren tot het NNB geldt het 'nee, tenzij'-principe¹. Het 'nee, tenzij'-principe (Artikel 3.19) betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Het compensatiebeleid van provincie Noord-Brabant voor de gebieden die aangewezen zijn als NNN is vastgelegd in Artikel 3.22 van de Omgevingsverordening.

¹ Naast een Nee tenzij-afweging kan er sprake zijn van een kleinschalig ontwikkeling of een NNB/EHS-saldobenadering waarbij er geen onderbouwing aan de orde is van het dwingende belang en/of van alternatieven. Indien relevant wordt bekeken of deze van toepassing zijn voor het project.

Het regime ter bescherming van het NNB kent in de provincie Noord-Brabant externe werking. Dit houdt in dat niet alleen de effecten van activiteiten die gelegen zijn binnen de grenzen van NNB-gebieden beoordeeld en eventueel gecompenseerd moeten worden, maar ook (potentiële) effecten op NNB-gebieden die in de omgeving van het plangebied liggen (externe effecten). Dit laatste is in ieder geval aan de orde als een ontwikkeling een negatief effect heeft op de waarden van het NNB vanwege geluid, licht of betreding (of bijvoorbeeld schaduwwerking, windturbulentie of het oprichten van een afscheiding langs een natuurgebied waardoor migratie niet langer mogelijk is). Voor zover er externe effecten optreden vanwege de verspreiding van stoffen door de lucht of water vindt een afweging plaats in het kader van andere wet- en regelgeving. Daarom is dit expliciet in de regels uitgesloten (Artikel 3.16, lid 3).

2.3.3 Groenblauwe mantel

Naast het NNB zijn in de provincie Noord-Brabant gebieden aangewezen als groenblauwe mantel (Artikel 3.32 Omgevingsverordening). Het beleid in de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten het NNB. Voor het water wordt vooral ingezet op kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen.

Een bestemmingsplan dat van toepassing is op de groenblauwe mantel:

- a) strekt tot behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken;
- b) stelt regels ter bescherming van de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied;
- c) borgt dat een ontwikkeling gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken.

Ontwikkelingen in de groenblauwe mantel zijn mogelijk indien het gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie betreft, met een meer extensief karakter en die bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap. De ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve functies, zoals stedelijke ontwikkeling of intensieve vormen van recreatie of/ en landbouw passen minder bij het karakter van de Groenblauwe mantel. Daarom gelden binnen de groenblauwe mantel voor deze initiatieven aanvullende regels voor de ontwikkeling van die functies.

2.3.4 Rust- en foerageergebied ganzen en smienten

Voor ganzen en smienten zijn in Noord-Brabant een aantal gebieden aangewezen als Rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten. In de Omgevingsverordening Noord-Brabant zijn in Artikel 2.60 regels opgenomen voor activiteiten in deze gebieden. In Rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten mogen in de periode 1 november tot 1 april, een aantal soorten niet opzettelijk worden verontrust (het gaat om brandganzen, grauwe ganzen, kolganzen, rotganzen, taigarietganzen, toendrarietganzen en smienten).

2.3.5 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom Wnb en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m². Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elsen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd

2.4 Procedure

Als een project een kans op negatieve effecten op enig Natura 2000-gebied heeft, dient een vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Bij een overtreding van verbodsbepalingen uit de soortbescherming dient een ontheffing beschermde soorten aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag. Onder de Wet natuurbescherming is sprake van één rechtsdocument waarmee zowel vergunning (gebiedsbescherming) als ontheffing (soortbescherming) wordt verleend. Het bevoegd gezag is de provincie waar de activiteit (grotendeels) plaatsvindt. De aanvraag kan al dan niet gekoppeld aan de omgevingsvergunning, ingediend worden bij het gemeenteloket of rechtstreeks bij de provincie. Over de ontheffing/vergunning wordt binnen 13 weken na ontvangst beslist. Bevoegd gezag kan de beslissingstermijn eenmaal verlengen met 7 weken.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het projectgebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt met het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het projectgebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2017-2022 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het projectgebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het projectgebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZK of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het projectgebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 27 april 2022 is vanaf circa 16:00 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij half bewolkt weer met een temperatuur van circa 12 °C (weer1.com). Tijdens het terreinbezoek is het projectgebied te voet belopen en de bomen zijn bekeken met een verrekijker.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het projectgebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureau studie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het projectgebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied ligt ten zuiden van de Recreatieplas Hanevoet en ten noorden van de Dommel in de gemeente Eindhoven in de Provincie Noord Brabant. Het projectgebied betreft een fietspad tussen de HTCE en de Hunenborg. Langs weerszijde van het fietspad zijn verspreid diverse groenstructuren aanwezig. Dit betreft intensief beheerd grasland, solitaire bomen, rietvegetatie, bosschages en dicht struweel.

In de omgeving zijn grote waterlichamen en diverse watergangen aanwezig. Dit betreft de Recreatieplas Hanevoet, Klotputten, De dommel en de nevenstromen van de dommel. Langs de aanwezige watergangen zijn hoofdzakelijk steile oevers. In de omliggende watergangen zijn watervegetatie en oevervegetatie ruimschoots aanwezig.

In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het projectgebied.

Figuur 4.1. Impressie van het projectgebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het projectgebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2017-2022).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
Zoogdieren	Bever		X	
	Bunzing			X
	Das			X
	Eekhoorn			X
	Eikelmuis			X
	Otter		X	
	Vleermuizen**		X	
	Steenmarter			X
	Wezel			X
	Wolf		X	
Amfibieën	Alpenwatersalamander			X
	Heikikker		X	
	Kamsalamander		X	
	Knoflookpad		X	
	Poelkikker			X
	Rugstreeppad		X	
	Vinpootsalamander			X

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Reptielen	Vroedmeesterpad		X	
	Hazelworm			X
	Levendbarende hagedis			X
	Muurhagedis			X
Insecten - Dagvlinders	Grote vos			X
	Grote weerschijnvlinder			X
	Iepenpage			X
	Kleine ijsvogelvlinder			X
	Spiegeldikkopje			X
Insecten - Nachtvinders	Teunisbloempijlstaart		X	
Insecten - Libellen	Beekrombout			X
	Bosbeekjuffer			X
	Gevlekte witsnuitlibel		X	
Vissen	Beekprik		X	
Planten	Drijvende waterweegbree		X	
	Kartuizer anjer			X
	Knolspirea			X
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

** Vleermuizen: *gewone dwergvleermuis*, *gewone grootoorvleermuis*, *grijze grootoorvleermuis*, *laatvlieger*, *rosse vleermuis*, *ruige dwergvleermuis* en de *watervleermuis*.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het projectgebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Afbakening relevante soorten

In het projectgebied is geen bebouwing aanwezig. Derhalve worden verblijfplaatsen en nestlocaties van gebouwbewonende soorten uitgesloten in het projectgebied. Dit betreft de **gewone dwergvleermuis**, **laatvlieger**, **meervleermuis**, **gierzwaluw**, **huismus**, **slechtvalk** en **steenuil**. In de bomen langs het fietspad zijn geen boomholten aangetroffen welke potentieel geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen of nestlocaties van vogels. Derhalve worden **verblijfplaatsen van vleermuizen** en **nestlocaties van de kerkuil** op voorhand uitgesloten. Binnen een afstand van vijftig meter van het fietspad zijn geen nesten aangetroffen welke mogelijk geschikt zijn als nestlocaties van de **buizerd**, **havik**, **ooievaar** en de **roek**. De aanwezigheid van desbetreffende soorten kan op voorhand worden uitgesloten. In het projectgebied zijn geen nesten in bomen aangetroffen welke potentieel geschikt zijn als verblijfplaats van de **eeekhoorn**. Tussen de aanwezige bosschages zijn open grasvlakken aanwezig welke weinig tot geen geschikte dekking bieden. In de mogelijk te verwijderen groenstructuren langs het fietspad zijn geen holten in de grond of takkenrillen waargenomen welke potentieel geschikt zijn voor vaste rust- en

verblijfplaatsen van de das en de steenmarter. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de **das** en de **steenmarter** worden op voorhand uitgesloten. In het projectgebied is onvoldoende dekking en onverstoorde leefgebied aanwezig welke potentieel geschikt is voor verblijfplaatsen van de wolf. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de **wolf** wordt op voorhand uitgesloten. Derhalve wordt de aanwezigheid van de **eekhoorn** op voorhand uitgesloten. De in de omgeving waargenomen individuen/exemplaren van de **eikelmuis**, **muurhagedis**, **vinpootsalamander** en de **knolspirea** betreffen sporadisch ontsnapte/verwilderde individuen buiten diens natuurlijke verspreidingsgebied.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels**, **zoogdieren (vleermuizen en grondgebonden zoogdieren)**, **amfibieën**, **reptielen** en **flora**.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het projectgebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Op circa één meter van het fietspad bevindt zich de stam van een populier waarin een eksternest aanwezig is. Gedurende het terreinbezoek is niet vastgesteld of desbetreffend nest in gebruik was. Gezien de hoogte van het nest in de boom en de aanwezige dekking, kunnen nestlocaties van de boomvalk, ransuil en de sperwer niet op voorhand worden uitgesloten.

In de oevers langs de Dommel is plaatselijk geschikt habitat aanwezig voor nestlocaties van de grote gele kwikstaart. De aanwezigheid van nestlocaties van de grote gele kwikstaart kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Dit laatste is op het projectgebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarlonge bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

In bomen en bosschages in de directe omgeving van het projectgebied is geschikt broedbiotoop aanwezig voor algemeen voorkomende vogels. Dit betreft soorten als de merel, winterkoning en de waterhoen.

Zoogdieren

Vleermuizen

In de omgeving van het projectgebied kunnen passerende en foeragerende individuen van vleermuizen aanwezig zijn. De bosschages en watergangen langs het projectgebied maken mogelijk onderdeel uit van vliegroutes van vleermuizen. Gezien de ligging van het projectgebied en de afwezigheid van nachtelijke verlichting en geschikt foerageergebied in de omgeving, kan de aanwezigheid van essentiële vliegroutes van vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten.

Gevolgen van het project op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Overige (land)zoogdieren

In de omgeving van het projectgebied zijn de bever en de otter bekend voor te komen. In het projectgebied zijn geen legers of spraints aangetroffen van de bever of de otter. In de bosschages langs het fietspad zijn geen potentiële geschikte verblijfplaatsen van de bever of de otter aangetroffen. Mogelijk zwemmen individuen van de bever en de otter sporadisch onder de aanwezige brug door.

In dichte bosschages langs het projectgebied is geschikt habitat aanwezig voor de bunzing en de wezel. De aanwezigheid van leefgebied en verblijfplaatsen van de bunzing en de wezel in de directe omgeving van het projectgebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. Gevolgen van het project op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Figuur 4.2.

Reptielen

De levendbarende hagedis is bekend voor te komen ten zuiden van de Dommel. De Dommel vormt een barrière voor de levendbarende hagedis om het projectgebied te bereiken. Echter zijn geschikte verbindingen aanwezig waardoor de aanwezigheid van de levendbarende hagedis niet op voorhand kan worden uitgesloten. De gevolgen voor deze soorten worden in Hoofdstuk 5 behandeld.

De hazelworm is bekend voor te komen ten oosten van de Leenderweg. Tussen het projectgebied en het bekende verspreidingsgebied van de hazelworm zijn diverse wegen, bebouwing en sportparken aanwezig welke een barrière vormen voor de hazelworm om het projectgebied te bereiken. De groenstroken langs het fietspad worden periodiek afgemaaid en bieden onvoldoende dekking voor de hazelworm.

Amfibieën

De alpenwatersalamander is bekend in het projectgebied voor te komen. In de omgeving van het projectgebied zijn schone wateren aanwezig met een ontwikkelde water- en oevervegetatie. De alpenwatersalamander kan in landfase in groenstructuren langs het fietspad aanwezig zijn. De gevolgen voor de alpenwatersalamander worden besproken in hoofdstuk 5.

De heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad en de vroedmeesterpad zijn bekend in de omgeving van het projectgebied. Voor deze soorten is suboptimaal habitat aanwezig, maar geschikte verbindingen voor deze soorten tussen het natuurlijke verspreidingsgebied en het projectgebied ontbreken. Derhalve worden deze soorten niet verwacht in het projectgebied.

In het projectgebied kunnen algemeen voorkomende soorten amfibieën aanwezig zijn zoals de bruine kikker en de gewone pad.

Vissen

In de wateren in de omgeving van het projectgebied is de beekprik bekend voor te komen. In het water dat binnen het projectgebied onder de brug door stroomt is geen watervegetatie aanwezig, derhalve wordt de beekprik niet verwacht onder de brug aanwezig te zijn.

Onder de brug kunnen individuen van algemeen voorkomende vissen aanwezig zijn zoals de blankvoorn.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

De mogelijk te kappen/verplaatsen bomen voor de realisatie van het fietspad betreffen exemplaren van de berk, els, populier, eensteilige meidoorn, veldesdoorn, witte abeel, es, zomereik, wilg en kornoelje². Wegens de afwezigheid van iepen en exemplaren van de zoete kers worden ei-afzetplaatsen van de grote vos en de iepenpage niet verwacht in het projectgebied. Aangezien geen exemplaren of overblijfselen van de teunisbloem zijn aangetroffen in het projectgebied, worden ei-afzetplaatsen van de teunisbloempijlstaart uitgesloten in het projectgebied. Derhalve worden ei-afzetplaatsen en individuen van de beekrombout, bosbeekjuffer en de gevlekte witsnuitlibel niet verwacht in het projectgebied. De kleine ijsvogelvlinder is gebonden aan exemplaren van de kamperfoelie. In het projectgebied zijn geen exemplaren van de kamperfoelie aanwezig. Derhalve wordt de aanwezigheid van de kleine ijsvogelvlinder uitgesloten in het projectgebied. In de omgeving van het projectgebied is het spiegeldikkopje bekend voor te komen. Binnen de mogelijk te verwijderen/verplaatsen vegetatie zijn geen exemplaren van Hennegrass, pijpenstrootje, boskortsteel of riet aanwezig. De groenstroken langs het fietspad worden periodiek afgemaaid waardoor geen ruigte aanwezig is welke mogelijk geschikt is als leefgebied van het spiegeldikkopje. De aanwezigheid van voortplantingsplaatsen en overwinteringsplaatsen van de spiegeldikkopje worden derhalve op voorhand uitgesloten.

De grote weerschijnvlinder is gebonden aan exemplaren van de boswilg en de grauwe wilg. Ei-afzetplaatsen en leefgebied van de grote weerschijnvlinder op de aanwezige wilgen is niet op voorhand uit te sluiten. De gevolgen voor deze soort worden in hoofdstuk 5 toegelicht.

² Poecke van, D. & J. Verhaar, 2021, Risico's voor bomen en ecologie Doorfietsroutes De Run-HTCE, Eindhoven, 303761, Cobra Groeninzicht Vianen (NB)

Flora

Het projectgebied betreft een fietspad. De daaraan grenzende groenstroken worden periodiek afgemaaid en zijn derhalve niet geschikt als standplaats van beschermde flora. Lokaal zijn dichte bosschages aanwezig langs het fietspad. In dergelijke bosschages zijn geen zonnige open plaatsen aanwezig welke geschikt biotoop bieden voor beschermde flora. Derhalve wordt de aanwezigheid van beschermde flora in de te aanpassen delen van het projectgebied niet verwacht.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het projectgebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2: Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het projectgebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Vogel met jaarrond beschermd nest Boomvalk Grote gele kwikstaart Ransuil Sperwer	Artikel 3.1	Nog onduidelijk	Eksternest in populier langs het fietspad geschikt als nestlocatie boomvalk, ransuil en sperwer. Geschikt habitat voor nestlocaties grote gele kwikstaart in oevers in de omgeving.
Vleermuizen	Artikel 3.5	Waarschijnlijk	Vliegroutes en foerageergebied in het projectgebied en de directe omgeving ervan.
Grondgebonden zoogdieren Bever Bunzing Otter Wezel	Artikel 3.5 Artikel 3.10	Nog onduidelijk	Bever en otter mogelijk passerend onder de aanwezig brug. Bunzing en wezel in mogelijk te verwijderen bosschages.
Levendbarende hagedis	Artikel 3.10	Nog onduidelijk	Projectgebied voldoet beperkt aan de biotoopeisen van reptielen en deze zijn in de directe omgeving waargenomen.
Alpenwatersalamander	Artikel 3.10	Mogelijk	Mogelijk landhabitat van de alpenwatersalamander.
Grote weerschijnvlinder	Artikel 3.10	Nog onduidelijk	Mogelijk aanwezig op in de omgeving van het fietspad aanwezig wilgen.

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

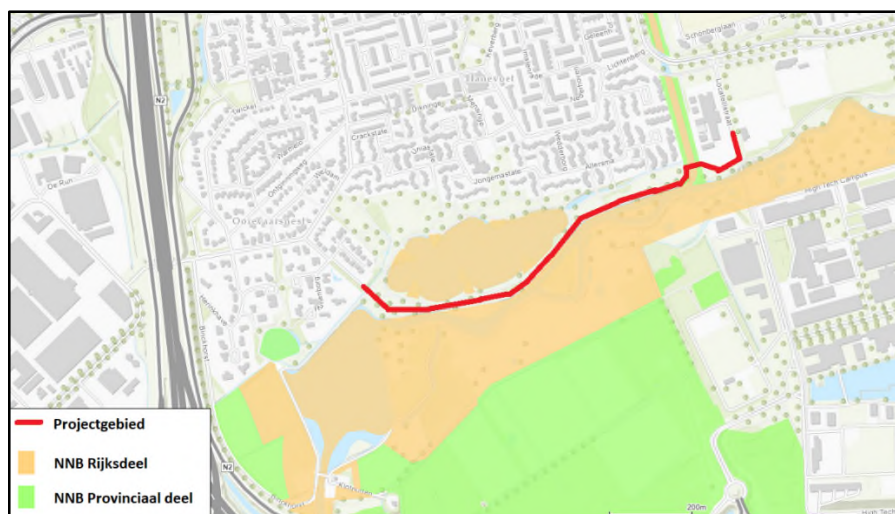
Het projectgebied ligt niet in beschermde gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux en bevindt zich op circa vier kilometer afstand ten oosten van het projectgebied (Figuur 4.3).

Figuur 4.3. Globale ligging van het projectgebied (rode lijn) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (rood gearceerd). Bron: noord-brabant.maps.arcgis.com.

4.3.2 Natuurnetwerk Brabant

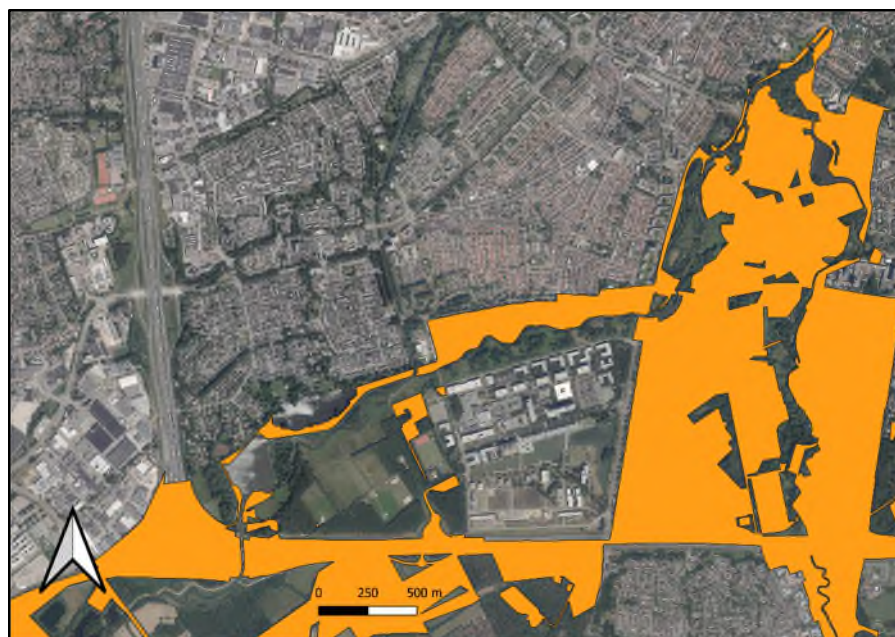
In het projectgebied is geen NNB-gebied aanwezig. Het projectgebied is wel omsloten door delen van het NNN. Dit betreft de Recreatieplas Hanevoet, De Dommel en de daaromheen gelegen terreinen (figuur 4.4). Delen van het NNB gebied bevinden zich tot circa één meter ten zuiden van het fietspad. De in de omgeving aanwezige delen van het NNB zijn divers in natuurbeheertype betreffende: N04.20 Zoete plas, N12.06 Ruigteveld, N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N03.01 Beek en bron en N16.04 Vochtig bos met productie.

Figuur 4.4. Globale ligging van het projectgebied ten opzichte van beschermde natuur. Bron: noord-brabant.maps.arcgis.com.

4.3.3 Groenblauwe mantel

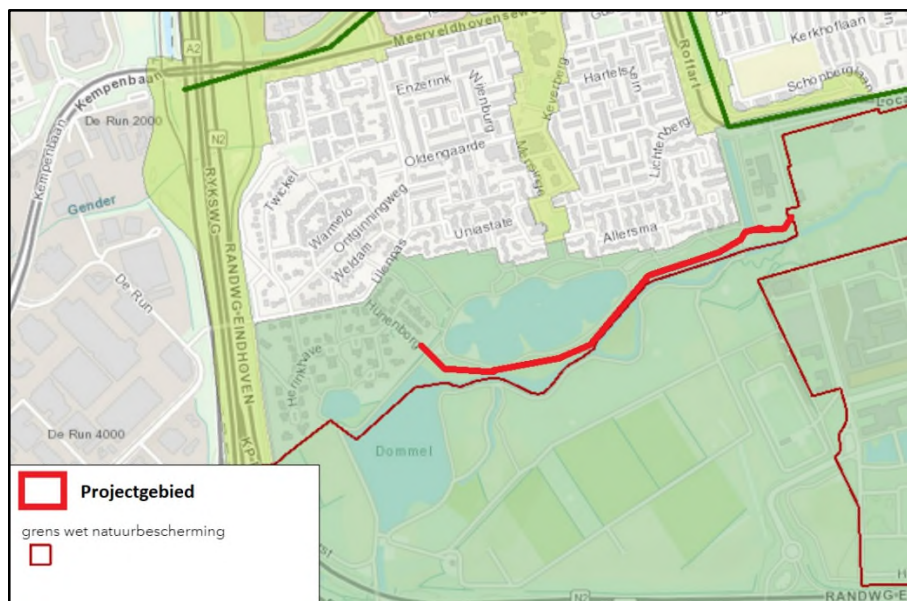
Het projectgebied bevindt zich in de groenblauwe mantel (Figuur 4.5). Effecten op groenblauwe mantel worden beschreven in hoofdstuk 5.

Figuur 4.5. Ligging van de Groenblauwe mantel in het projectgebied. Bron: Provincie Noord-Brabant.

4.3.4 Bescherming van houtopstanden

Het projectgebied bevindt zich binnen de door de gemeenteraad van Eindhoven vastgestelde bebouwde kom ten aanzien van beschermde houtopstanden. Desbetreffende komgrens bevindt zich ten zuiden van de Dommel (Figuur 4.6). Derhalve zijn de bepalingen ten aanzien van artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming niet van toepassing. Mogelijk zijn de aanwezige groenstructuren beschermd onder het geldende APV. De bepalingen ten aanzien van het APV vallen niet onder de Wet natuurbescherming en worden derhalve niet getoetst in de voorliggende natuurtoets.

Figuur 4.6 Ligging van het projectgebied ten opzichte van de komgrenzen houtopstanden. Bron: eindhoven.maps.arcgis.com.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het project gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb) en indien noodzakelijk vervolgstappen beschreven. In [paragraaf 5.3](#) wordt het project getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling project

De volgende biotopen worden beïnvloed door het voornemen:

- *Het aanwezige fietspad wordt verbreed. Naastgelegen groenstructuren worden mogelijk verwijderd of verplaatst;*
- *De aanwezige brug wordt mogelijk aangepast.*

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat het projectgebied een potentieel geschikt biotoop biedt voor vogels (boomvalk, grote gele kwikstaart, ransuil, sperwer en algemene broedvogels), vleermuizen, grondgebonden zoogdieren (bever, bunzing, otter en wezel), levendbarende hagedis, alpenwatersalamander en de grote weerschijnvlinder (zie ook Tabel 4.2). Om deze reden is er enkel op deze soortgroepen een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie Bijlage 1).

Het is niet uit te sluiten dat vaste rust- en verblijfplaatsen van de boomvalk, sperwer en de ransuil aanwezig in te verwijderen bomen in het projectgebied aanwezig zijn. Voor deze soorten geldt dat aantasting niet zonder meer toegestaan is. Indien daadwerkelijk verblijfplaatsen van de soorten aanwezig zijn in de bebouwing en deze wordt gesloopt of in de bomen en deze worden gekapt, dan worden de beschermde verblijfplaatsen verstoord en vernietigd. Dit is een overtreding van gestelde verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming (artikel 3.1).

Om de functie van het projectgebied en tevens het effect van de plannen op deze eventueel aanwezige jaarrond beschermde nesten te kunnen bepalen, is een vervolgonderzoek naar het voor komen van deze soorten en hun nesten noodzakelijk. Na aanvullend onderzoek zullen (indien nestlocaties van de boomvalk, sperwer en ransuil aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen moeten worden.

De in de omgeving aanwezige nestlocaties van de grote gele kwikstaart worden niet beschadigd of vernield als gevolg van de geplande werkzaamheden. Indien de werkzaamheden buiten de broedperiode van de grote gele kwikstaart uitgevoerd worden, kan verstoring van broedgevallen worden voorkomen en is er geen aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met augustus) indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het projectgebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten met name in opgaande vegetatie). Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het projectgebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het projectgebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het projectgebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

5.2.2 Zoogdieren

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Vleermuizen

In de directe omgeving van het projectgebied kunnen vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen aanwezig zijn. Wegens de aanwezigheid van voldoende alternatieven wordt niet verwacht dat de mogelijk te verwijderen groenstructuren een essentieel onderdeel vormen van in de omgeving aanwezige vliegroutes van vleermuizen. Door het gebruik van nachtelijke verlichting in de realisatiefase en de gebruiksfase kunnen in de omgeving aanwezige individuen van vleermuizen worden verstoord. Verlichting langs het fietspad kan voor lichtverstoring zorgen. Daarnaast geldt dit ook als een optische verstoring gedurende de nacht. Met name vleermuizen zijn lichtgevoelig en kunnen hier effecten van ondervinden. Wanneer de lampen naar beneden worden gericht is de lichtverstoring op vleermuizen minimaal. Uit onderzoek blijkt daarnaast dat gewone dwergvleermuizen en laatvliegers ook verlichting langs fietspaden opzoeken in de loop van de nacht (www.vleermuis.net). Wanneer de verlichting naar beneden wordt gericht en naar het omliggende NNB of boven schijnt, zijn negatieve effecten als gevolg van lichtverstoring uitgesloten.

Bever en otter

In de te aanpassen delen van het projectgebied is geen geschikt habitat voor verblijfplaatsen van de bever en de otter aanwezig. In de omgeving van het projectgebied zijn knaagsporen aanwezig wat duidt op de aanwezigheid van de bever. Mogelijk kunnen in de omgeving aanwezige individuen van de bever verstoord worden als gevolg van de werkzaamheden. Er is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van de otter en de bever ten zuiden van het fietspad. Na aanvullend onderzoek zullen (indien beschermde functies van de bever en de otter aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.

Bunzing en wezel

De buzing en de wezel kunnen verblijfplaatsen hebben in de omgeving van het projectgebied. In de te verwijderen bosschages langs het fietspad kan leefgebied van de buzing en de wezel aanwezig zijn. Na aanvullend onderzoek zullen (indien de aanwezigheid van de buzing en wezel vastgesteld wordt) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.

5.2.3 Reptielen en amfibieën

In het projectgebied kunnen individuen van de levendbarende hagedis en de alpenwatersalamander in landfase aanwezig zijn. Mogelijk wordt het fietspad overgestoken door individuen van de alpenwatersalamander om in de omgeving aanwezige voortplantingsplaatsen en overwinteringsplaatsen. Door uitvoer van de werkzaamheden en het verwijderen van bosschages langs de weersijden van het fietspad, kunnen individuen van de alpenwatersalamander en de levendbarende hagedis worden gedood en overwinteringsplaatsen/verblijfplaatsen worden vernield. Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van de alpenwatersalamander en de levendbarende hagedis in het projectgebied. Na aanvullend onderzoek zullen (indien individuen van de alpenwatersalamander en de levendbarende hagedis aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.

5.2.4 Ongewervelden

De grote weerschijnvlinder is bekend in de omgeving van het projectgebied voor te komen. Indien door verbreding van het fietspad wilgen langs het fietspad worden verwijderd, kunnen ei-afzetplaatsen en overwinteringsplaatsen van de grote weerschijnvlinder worden vernield en overwinterende individuen worden gedood. Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden met name indien er wilgen langs het fietspad gekapt moeten worden naar de aanwezigheid van de grote weerschijnvlinder in het projectgebied. Na aanvullend onderzoek zullen (indien beschermde functies aangetroffen worden) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen vier kilometer afstand van het projectgebied een Natura 2000-gebied ligt. Het betreft het gebied het Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Het Natura 2000-gebied ligt buiten het invloedsgebied van het project wat betreft verdroging of geluid- en lichtverstoring. Vanwege de afstand, de geringe omvang van de ontwikkeling in het projectgebied, de ligging in het stedelijke gebied en daardoor de afscherming worden geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht. Er is mogelijk een effect te verwachten op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied als gevolg van stikstofdepositie. In de gebruiksfase is geen sprake van functieverandering van het projectgebied en derhalve wordt geen langdurige toename in stikstofemissie in het projectgebied verwacht. In de realisatiefase is een verhoogde stikstofemissie te verwachten als gevolg van de inzet van mobiele werktuigen.

Stikstofdepositie

Per 1 juli 2021 is het wetsvoorstel: “stikstofreductie en natuurverbetering” in werking getreden. In dit wetsvoorstel is een vrijstelling opgenomen voor bouwactiviteiten (art. 2.9a). Dit betekent dat voor plannen een ongelimiteerde vrijstelling geldt voor stikstofdepositie als gevolg van alle bouwactiviteiten tijdens de realisatiefase. Er geldt geen drempelwaarde en er hoeven ten behoeve van een natuurvergunningaanvraag (gebiedsbescherming) voor een plan geen berekeningen en daarbij behorende beoordeling van de stikstofdepositie voor de realisatiefase meer plaats te vinden.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Voor een NNB-gebied geldt dat de wezenlijke waarden en kenmerken van dat gebied niet mogen worden aangetast. Als ecologische (wezenlijke) waarden en kenmerken van een NNB-gebied gelden de omvang, de verbindende functie en de kwaliteit in de vorm van de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan.

Conform de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant is het oprichten van kleinschalige bebouwing en bouwwerken toegestaan, als dit geen aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. De waarden en kenmerken van het NNB worden mede bepaald door het beschikbare oppervlak. Op basis van de begrenzing van het voornemen zoals deze bekend is bij het opstellen van voorliggende natuurtoets, is niet met zekerheid vast te stellen of er sprake is van ruimtebeslag binnen NNB, de opdrachtgever heeft aangegeven dat dit niet het geval is.

Indien er sprake is van ruimtebeslag in het NNB zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk. Gedacht kan worden aan saldobenadering of het Nee, tenzij-principe. Bij de saldobenadering is er sprake van een combinatie van onderling samenhangende plannen, projecten of handelingen waarvan één of enkele afzonderlijk een negatief effect hebben op het Natuur Netwerk Brabant, maar waarvan de gecombineerde uitvoering leidt tot een verbetering van de kwaliteit of kwantiteit van het NNB als geheel. Bij gebruik van het Nee, tenzij-principe moet onder andere onderbouwd worden dat er sprake is van een groot openbaar belang, en dient het areaal dat verloren gaat tijdig elders in aangewezen NNB-gebied gecompenseerd te worden. Hiertoe dient dan een compensatieplan opgesteld te worden. Compensatie kan worden gedaan door middel van:

Fysieke compensatie, overeenkomstig artikel 3.23

Hierin wordt de omvang van de compensatie bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur. Daarnaast dient de fysieke compensatie plaats te vinden in de niet gerealiseerde delen van het NNB of in niet gerealiseerde ecologische verbindingzones. De uitvoering van de fysieke compensatie wordt binnen drie jaar na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan afgerond.

Financiële compensatie, overeenkomstig artikel 3.24

De financiële compensatie wordt bepaald op grond van de omvang van de compensatieverplichting overeenkomstig artikel 3.22, tweede lid. De financiële compensatie dient uiterlijk zes weken na de vaststelling van het bestemmingsplan te worden gestort in de provinciale compensatievoorziening ter uitvoering van de geformuleerde compensatietaakstelling (Provincie Noord-Brabant, 2022).

5.3.3 Groenblauwe mantel

Ontwikkelingen in de groenblauwe mantel zijn mogelijk indien het gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie betreft, met een meer extensief karakter en die bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap. De geplande ontwikkeling betreft de verbreding van het reeds aanwezige fietspad in het deel van de groenblauwe mantel. Er wordt geen negatief effect verwacht op het aanwezige deel van de groenblauwe mantel. De geplande ontwikkeling zorgt voor een betere draagkracht van de recreatiedruk in het projectgebied.

6 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Kosten E., H., Limpens, H. Bouman & J. Reinhold, 2011. Vleermuisvriendelijk bouwen. Handreiking voor huiseigenaar, architect en beleidsmedewerker. Zoogdiervereniging & Tauw.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Antea Group. (2019). *Nader onderzoek vleermuizen*. Oosterhout: Antea Group.

Antea Group. (2021). *Nader onderzoek 2021*. Heerenveen: Antea Group.

Antea Group. (2021). *Ontheffingsaanvraag Krimpen aan den IJssel - Geertruidenberg 380 kV*. Oosterhout: Antea Group.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument heikikker*. Leidseveer: BIJ12.

BIJ12. (2017a). *Kennisdocument Huismus*. Leidseveer: BIJ12.

BIJ12. (2017b). *Kennisdocument Gierzwaluw*. Leidseveer: BIJ12.

BIJ12. (2017c). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis Pipistrellus pipistrellus*. Leidseveer: BIJ12.

BIJ12. (2017d). *Kennisdocument steenuil*. Leidseveer: BIJ12.

De Zoogdierveniging. (2022). *Noordse woelmuis*. Opgehaald van Zoogdierveniging.nl: <https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/noordse-woelmuis>

Gemeente Geertruidenberg. (2021). *Bomenlijst gemeente Geertruidenberg*. Opgehaald van [lokaleregelgeving.overheid.nl](https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR441946#d304102761e291): <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR441946#d304102761e291>

Gemeente Oosterhout. (2021). *Gemeente Oosterhout*. Opgehaald van [www.oosterhout.nl](https://www.oosterhout.nl/?utm_campaign=Gemeente+Oosterhout&utm_source=google&utm_medium=ppc&utm_term=gemeente%20oosterhout&utm_content=2853370xCjOKCQjwwY-LBhD6ARISACvT72Nz1VdguI8hN-U6L-1hNtXc-ej1kIYVoVqCD88m3euT9OteWCy8r4saAmgqEALw_wcB): https://www.oosterhout.nl/?utm_campaign=Gemeente+Oosterhout&utm_source=google&utm_medium=ppc&utm_term=gemeente%20oosterhout&utm_content=2853370xCjOKCQjwwY-LBhD6ARISACvT72Nz1VdguI8hN-U6L-1hNtXc-ej1kIYVoVqCD88m3euT9OteWCy8r4saAmgqEALw_wcB

Gemeente Sliedrecht. (2021). *Kapvergunning*. Opgehaald van [Sliedrecht.nl](https://www.sliedrecht.nl/Wonen_omgeving/Omgeving/Vergunningen_en_ontheffingen:-6FTL9AgSf2dNFE_5ESYw/Bouwen_en_verbouwen/Kapvergunning): https://www.sliedrecht.nl/Wonen_omgeving/Omgeving/Vergunningen_en_ontheffingen:-6FTL9AgSf2dNFE_5ESYw/Bouwen_en_verbouwen/Kapvergunning

Omgevingsdienst Brabant-Noord. (2021). *Omgevingsdienst Brabant-Noord*. Opgehaald van www.odbn.nl: <https://www.odbn.nl/home>

Omgevingsdienst Haaglanden. (2016). *Checklist meldingsplicht Houtopstanden*. Opgehaald van www.omgevingsdiensthaaglanden.nl: [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fwww.omgevingsdiensthaaglanden.nl%2Ffiles%2FAanvraagformulieren%2FChecklist%2520houtopstanden.pdf&chunk=true](https://www.omgevingsdiensthaaglanden.nl/chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fwww.omgevingsdiensthaaglanden.nl%2Ffiles%2FAanvraagformulieren%2FChecklist%2520houtopstanden.pdf&chunk=true)

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. (2021). *Komgrenzen*. Opgehaald van geo.ozhz.nl/: https://geo.ozhz.nl/?@Komgrenzen_ZH_Wnb

Provincie Noord-Brabant. (2022). *Interim omgevingsverordening Noord-Brabant*. 's-Hertogenbosch: Provincie Noord-Brabant.

Ravon. (2021). *Rugstreeppad*. Opgehaald van [Ravon.nl](https://www.ravon.nl): <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/rugstreeppad>

SOVON. (2021). *Grote gele kwikstaart*. Nijmegen: SOVON.

Vlinderstichting. (2021). *De vlinderstichting*. Opgehaald van <https://www.vlinderstichting.nl/>: <https://www.vlinderstichting.nl/>

Vogelbescherming. (2021, september 16). *Ransuil*. Opgehaald van [Vogelbescherming.nl](https://www.vogelbescherming.nl/): <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil>

Zoogdierenvereniging. (2021a). *Bever*. Opgehaald van www.zoogdierenvereniging.nl/: <https://www.zoogdierenvereniging.nl/zoogdiersoorten/bever>

Overig:

NDFF

www.zoogdieratlas.nl
www.ravon.nl
www.telmee.nl
www.zoogdierenvereniging.nl
www.naturalis.nl
www.vivara.nl
www.telmee.nl
www.vlindernet.nl
www.libellennet.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblaauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaart
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bulrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis		gestreepte dolfijn
	zandhagedis		gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	Groenknolorchis, zomerschroeforchis		dwergvinvis
	kruiwend moerasscherm		griend, witte dolfijn
			spitsdolfijn van gray

Tabel B (1). “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimpernelblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavvlinder		Grote bosmuis
	Pimpernelblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparelmoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
Reptielen	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
Libellen	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel		Vliegend hert
	Speerwaterjuffer	Kevers	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel B (2). Per provincie vrijgestelde “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. (aangegeven met een ‘x’ of ‘*’).

Soort	Provincie	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing		x	x	x			x		x	x	x		x
Dwergmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn													(*)
Egel		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm													(**)
Hermelijn		x	x	x			x		x	x			x
Huisspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis													(***)
Meerkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis													x
Ondergrondse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Ree		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter		x											(****)
Tweekleurige bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Veldmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x	x			x		x	x			x
Wild zwijn												x	
Woelrat		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(*) = vrijgesteld maart–april en juli t/m november (**) = vrijgesteld in juli t/m september, (***) = 15 aug t/m 15 okt, (****) = 15 aug t/m feb ([Wijzigingsverordening](#), provincie Limburg, 2017)

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw pazelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruud
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruud
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geploide vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruud	Naaldenkervel	Zinkvioletje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een

vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

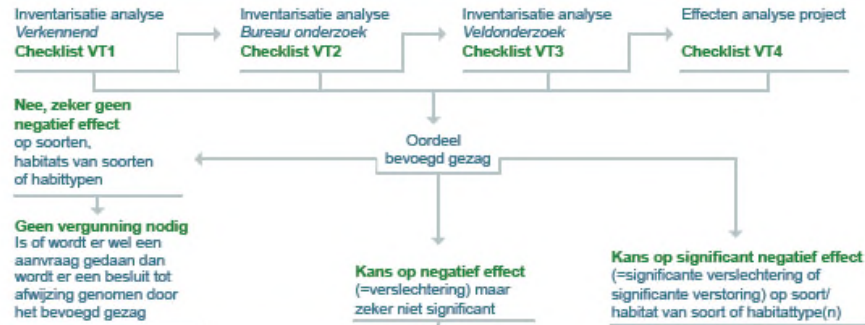
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Stroomschema vergunningsprocedure

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is ook van kracht onder de huidige Wet natuurbescherming. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

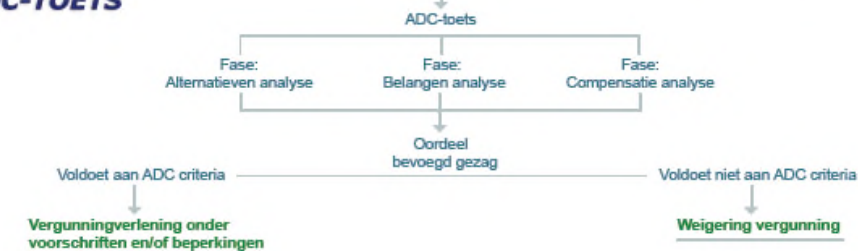
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. 0612150767
E. arjan.vanbeek@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.